

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judecători - Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda, Alerguș Constantin,
 a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul
 Pucas Ina în numele inculpatului Ursul Anatolie, prin care se solicită casarea deciziei
 Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, în cauza penală
 privind-l pe

Ursul Anatolie Mihail, născut la 05 iunie 1988,
 originar din or. Saldus, Lituania, domiciliat în mun. Chișinău,
 or. Vatra, str. Tineretului, 71.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.07.2014 - 04.08.2015 (prima instanță);
2. 07.09.2015 - 01.10.2015 (instanța de apel);
3. 09.12.2015 - 22.03.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
 Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 august 2015,
 Ursul Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de
 art. 217 alin. (2) Cod penal, stabilindu-i-se o pedeapsă cu închisoarea pe un
 termen de 8 luni.

Potrivit art. 90 alin. (10) și (11) Cod penal a fost anulată suspendarea
 condiționată a executării pedepsei dispuse prin sentința judecătoriei Ciocana,
 mun. Chișinău din 16 decembrie 2010 și conform prevederilor art. 85 alin. (1) și
 (3) Cod penal, prin adăugarea pedepsei neexecutate, la pedeapsa aplicată prin
 prezenta sentință, i s-a stabilit inculpatului Ursul Anatolie o pedeapsă definitivă
 sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 2 luni cu executare în penitenciar

de tip închis.

S-a încasat de la Ursul Anatolie în beneficiul bugetului de stat suma de 6865,9 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Ursul Anatolie Mihail, la 10 aprilie 2014, urmărind scopul circulației ilegale a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, a păstrat o seringă cu volumul de 2 ml în care se afla o substanță de culoare brună, o seringă cu volumul de 3 ml în care se afla o substanță de culoare brună, o sticlă din plastic și două capace din folie din staniol care au fost depistate la 10.04.2014, de către colaboratorii IP Buiucani mun. Chișinău, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul acestuia, pe adresa str. Tineretului 71, or. Vatra, mun. Chișinău și pe care, potrivit raportului de expertiză nr. 3292 din 23.04.2014 au fost depistate urme de opium acetilat, care face parte din categoria substanțelor narcotice, urme de extract de mac, care face parte din categoria substanțelor narcotice precum și rășină de cannabis - în cantitate totală de 0,15 gr care potrivit HG nr. 79 din 23.01.2006 constituie substanță narcotică în proporție mare.

Astfel, Ursul Anatolie a păstrat substanțe narcotice, în proporții mari pentru consum propriu.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

- avocatul Sandu Daniela, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a acestuia din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, lipsind latura subiectivă. În motivarea apelului înaintat apelantul a indicat următoarele : că apărarea a invocat, că sentința emisă este neîntemeiată iar probele administrate nu dovedesc cu certitudine comiterea așa numitei infracțiuni de care este învinuit inculpatul și se bazează pe raportul de expertiză nr.3292 din 23.04.14, care a fost întocmit de un expert din cadrul unui centru de expertiză subordonat Inspectoratului General de Poliție, căruia îi este subordonat și organul de urmărire penală care a și inițiat urmărirea penală împotriva lui Ursul Anatolie, astfel expertul care a întocmit raportul de expertiză are mai mult calitatea de martor al acuzării, la fel sentința se bazează pe declarațiile colaboratorilor de poliție care sunt interesați în pronunțarea unei sentințe de condamnare. Astfel, partea apărării mai consideră că instanța de fond nu a dispus de probe admisibile ce ar confirma vinovăția lui Ursul Anatolie în comiterea infracțiunii imputate;

- avocatul Crivenco Roman, prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri privind achitarea lui Ursul Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal invocând motivele, că raportul de expertiză nr. 3292 din 23.04.2015 instanța de fond urma să-l aprecieze în modul corespunzător din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și

veridicității, și în ansamblu cu alte probe din punct de vedere al coroborării, cu atât mai mult că nici o probă nu are valoare dinaintea stabilită pentru instanța de judecată. Astfel, raportul de expertiză este unul defectuos deoarece în el nu se conține, așa cum a relatat și expertul în cadrul ședinței de judecată, formula chimică a substanței narcotice care se pretinde a fi păstrată de către inculpatul Ursul Anatolie. Totodată, în instanța de judecată expertul a declarat, că formula chimică a rășinei de cannabis care chipurile Ursul Anatolie a păstrat-o premeditat este foarte mare de aceea nu a fost inclusă în raport, mai mult chiar dacă se admite raportul de expertiză nr. 3292 din 23.04.2014 în calitate de probă a acuzației, atunci nu se poate spune că Ursul Anatolie a păstrat respectiva substanță în mod premeditat.

Apelantul mai invocă în cererea de apel, că din materialele dosarului rezultă că infracțiunea de care este învinuit cet. Ursul Anatolie este una care face parte din categoria celor ușoare și necâtând la acest fapt, instanța în temeiul prevederilor art. 90 Cod penal a anulat suspendarea condiționată a executării pedepsei, deși nu urma să facă acest lucru deoarece în cazul săvârșirii unei infracțiuni intenționate ușoare în perioada de probă anularea suspendării condiționate nu se admite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, apelurile declarate de avocații Sandu Daniela și Crivenco Roman în numele inculpatului Ursu Anatolie au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea hotărârii atacate.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, starea de fapt reținută în sarcina inculpatului Ursul Anatolie în baza art. 217 alin. (2) Cod penal de către prima instanță și expusă conform prevederilor legii în sentința atacată a fost probată la judecarea cauzei integral și acțiunile lui au fost corect încadrate din punct de vedere legal.

Necâtând la faptul că inculpatul Ursul Anatolie nu și-a recunoscut vina, faptele infracționale au fost pe deplin probate și dovedite prin probele administrate la dosar, cercetate în instanța de fond, analizate sub toate aspectele la intima convingere și căroră li s-a dat o încadrare obiectivă și corectă. Probe cercetate și în instanța de apel și apreciate din punct de vedere a pertinentei și concludenței după cum urmează: declarațiile martorului Botnari Petru, declarațiile martorului Iurcovschi Pavel, explicațiile expertului Ivanov Ghenadie, procesul - verbal de percheziție din 10 aprilie 2014, raportul de expertiză nr. 3292 din 23.04.2014, procesul verbal de comunicare a raportului de expertiză.

Instanța de apel a conchis că prima instanță la judecarea cauzei a constatat cu certitudine vinovăția inculpatului Ursul Anatolie, faptele infracționale fiind corect încadrate conform art. 217 alin.(2) Cod penal - în comiterea acțiunilor infracționale intenționate de producere, prelucrare, transformare, procurare, păstrare, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor,

săvârșite în proporții mari, din totalitatea de probe acumulate la cauza penală: declarațiile martorilor și a expertului depuse pe parcursul urmăririi penale și în instanța de judecată, materialele dosarului, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penal, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a considerat, că concluziile instanței de fond cu privire la stabilirea pedepsei inculpatului corespund principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, prevăzut de art. 7 Cod penal, scopului și criteriilor individualizării pedepsei prevăzute de art. 61, 75 Cod penal și corect a concluzionat despre necesitatea aplicării pedepsei în limitele sancțiunii prevăzute de legea penală pentru care inculpatul a fost condamnat, sub formă de închisoare, fiindcă s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei în ansamblul, de pericolul social al infracțiunii săvârșite și anume faptul că a păstrat substanțe narcotice, precum și de personalitatea inculpatului.

Instanța de apel a conchis că aplicarea inculpatului a unei pedepse penale prin izolarea de societate va atinge scopul legii penale, care are menirea de a apăra împotriva infracțiunilor persoana, drepturile și libertățile acesteia, precum și întreaga ordine de drept, prevenirea de noi infracțiuni, astfel instanța de fond în mod corect a aplicat prevederile art. 85 alin.(1) și (3) Cod penal , art. 90 alin.(10) și (11) Cod penal și în mod legal a numit inculpatului Ursul Anatolie o pedeapsă echitabilă în raport cu gravitatea faptei infracționale și personalitatea inculpatului.

Astfel, instanța de apel a considerat corect aprecierea că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală în privința inculpatului Ursul Anatolie nu poate fi atins decât prin executarea pedepsei penale închisoare în locurile de detenție stabilită de instanța de fond.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatului Ursul Anatolie, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1), pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 august 2015 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 de condamnare a lui Ursul Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal și pronunțarea unei hotărâri de achitare a acestuia, din motiv că acțiunile inculpatului Ursul Anatolie nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea cererii de recurs recurenta invocă că :

- instanțele inferioare au dat o apreciere juridică greșită probelor acumulate în dosar, calificând acțiunile inculpatului Ursul Anatolie ca acțiuni infracționale intenționate de producere, prelucrare, transformare, procurare, păstrare, transportarea substanțelor narcotice psihotrope sau analoagelor lor, săvârșite în proporții mari;

- instanța de apel a depășit limitele învinuirii aplicând calificativele producere, prelucrare, transformare, procurare și transportarea substanțelor narcotice inculpatului Ursul Anatolie, acțiuni care nu au fost incriminate acestuia de către acuzare nici în instanța de fond nici în instanța de apel și a pronunțat o sentință ilegală;

- la examinarea cauzei în instanța de apel și pronunțarea deciziei contestate, instanța s-a bazat doar pe probele cercetate în instanța de fond și anume: declarațiile martorilor polițiști - Botnari Petru și Iurcovschi Pavel, explicațiile expertului Ivanov Ghenadie, proces-verbal de perchezitie din 10.04.2014, raport de expertiză nr.3292 din 23.04.2014, procesul verbal de comunicare a raportului de expertiză;

- în materialele prezentului dosar penal lipsește încheierea judecătorului de instrucție prin care a fost autorizată efectuarea acțiunii de urmărire penală, ce pune la îndoială legalitatea efectuării percheziției, iar probele dobândite în cadrul acestei acțiuni nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare;

- la fel, cum reiese din conținutul procesului verbal în cauză, percheziția fost efectuată în lipsa inculpatului Ursul Anatolie, fapt prin care inculpatul a fost privat de dreptul de a participa la efectuarea acțiunilor procesuale, drept stipulat în art.66, 127 Cod de procedură penală, fiindu-i îngrădit acest drept, ca consecință, reieșind din prevederile art.94 Codului de procedură penală constituie o încălcare esențială a prevederilor legale;

- potrivit procesului verbal de percheziție la fel, careva substanțe narcotice nu au fost depistate;

- consideră că acuzarea nu a prezentat probe pertinente, concludente, destule și incontestabile care ar demonstra intenția inculpatului Ursul Anatolie în deținerea și păstrarea substanței narcotice - rașina de cannabis cu scopul de consum;

- recurenta indică că nu sînt de acord nici cu faptul că prin sentința instanței de fond s-a dispus încasarea de la Ursul Anatolie în beneficiul bugetului de stat suma de 6865,9 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, pentru efectuarea expertizei psihiatrico - psihologice legale staționare efectuate de Spitalul Clinic de Psihiatrie. Efectuarea acestei expertize a fost dispusă de către instanța judiciară la solicitarea apărării din motivul că inculpatul se află la evidența medicului psihiatru, și potrivit pct.3) al. (1) art.143 Codului de procedură penală efectuarea unei astfel de expertize este obligatorie.

5.1. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11 Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului din considerentul că recurentul, potrivit art. 430 Cod de procedură penală este obligat să indice temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărîrii. Astfel, recurentul solicită reaprecierea probelor, considerînd că au fost administrate nu în raport cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, fiind comise încălcări de procedură.

Din materialele cauzei rezultă că acțiunile efectuate de organul de urmărire penală au fost legale în cadrul dosarului penal și nu au fost admise încălcarea anumitor prevederi ale legii procesual penale, ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, ținând seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de recurent, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*”, invocând în acest context următoarele.

Colegiul penal lărgit constată temeinicia motivelor invocate de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatului Ursul Anatolie în recursul declarat și că instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele indicate în apel și anume că în materialele prezentului dosar penal lipsesc probe suficiente ce ar confirma vinovăția inculpatului Ursul Anatolie în comiterea infracțiunii imputate.

În acest sens, se menționează că deși avocatul Sandu Daniela menționează în apel despre faptul că „partea apărării consideră că Judecătoria Buiucani nu a dispus de probe suficiente ce ar confirma vinovăția lui Ursul Anatolie în comiterea infracțiunii imputate” (f.d. 236, vol. I), instanța de apel s-a expus superficial asupra acestui motiv, lăsînd fără o motivare legalitatea probei decisive – procesul-verbal de percheziție din 10.04.2014 (f.d. 10-11, vol.I).

Se constată că la materialele dosarului penal este anexată doar xerocopia procesului-verbal de percheziție din 10.04.2014 (f.d. 10-11, vol.I), care nu are autorizarea de către judecătorul de instrucție, fără a fi confirmată valabilitatea copiei.

La fel, Colegiul penal lărgit mai constată că instanța de apel nu s-a expus și asupra legalității cheltuielilor judiciare, legate de efectuarea expertizei psihiatrico - psihologice legale staționare efectuate de Spitalul Clinic de Psihiatrie, în privința lui Ursul Anatolie.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că inculpatul Ursul Anatolie a fost anterior condamnat prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 16.12.2010, fiindu-i aplicate prevederile art. 90 Cod penal (f.d. 64, vol. I). Prin sentința în cauza penală dată a fost anulată suspendarea condiționată a executării pedepsei dispuse prin sentința anterioară și conform prevederilor art.85 alin.(1) și (3) Cod penal, prin adăugarea pedepsei neexecutate, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, i s-a stabilit inculpatului Ursul Anatolie o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 2 luni cu executare în penitenciar de tip închis, fără o motivare clară a tipului penitenciarului.

Instanța de apel nu a verificat și nu s-a expus referitor la corectitudinea stabilirii tipului de penitenciar.

Despre motivarea defectuoasă a deciziei mai rezultă și din calificarea acțiunilor inculpatului Ursul Anatolie, percepută de către instanța de apel ca constatată cu certitudine, fiind descrise „acțiunile infracționale intenționate de producere, prelucrare, transformare, procurare, păstrare, transportare a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor...” (f.d. 244, vol. I), pe cînd rechizitoriul conține doar deținerea și păstrarea substanțelor narcotice (f.d. 75, vol. I), ceea ce duce la concluzia că instanța de apel a examinat superficial apelul, adoptînd o decizie care urmează a fi casată.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care instanța de recurs constată erori de drept ce sînt temei de recurs și acestea nu pot fi

corectate de instanța de recurs, aceasta dispune casarea hotărîrii atacate și rejudecarea cauzei de către instanța a cărei hotărîre se casează.

În speța examinată Colegiul penal lărgit consideră, că decizia instanței de apel urmează a fi total casată și dispusă rejudecarea cauzei în alt complet de judecată, în aceeași instanță.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale, asupra tuturor motivelor invocate în apel și în măsura competenței sale, asupra motivelor din recursul declarat și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatului Ursul Anatolie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe *Ursul Anatolie Mihail*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **14 aprilie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Alerguș Constantin